

På temat hållbarhet skickades några frågor om **svenska ullgarnsmärken** till våra svenska garnproducenter. Här presenteras några av svaren.

Filtmakeriet

1. Varifrån kommer ullen i ert garn?

Vi arbetar enbart med svensk fårull och köper allt vårt råmaterial, utan mellanhänder, direkt från fårbonden. Våra leverantörer bor spridda över landet.

2. Var spinner ni garnerna?

Vi har egen tillverkning och försäljning i vårt ullspinneri i Kilafors, Hälsingland. Vi ansvarar för alla steg i beredningsprocessen från val av råmaterial i ullsorteringen till försäljning av färdig produkt. Ullspinneriet är byggt 1948 och rymmer alla maskinerna vi behöver i vår produktion.

3. Hur sker färgning? Vilket miljötänk finns här?

Vi färgar råullen innan den bereds till garn och nålfilt. Vi färgar små partier med syntetiskt färgämne. Vi letar efter ett 100 % biologiskt nedbrytbart färgämne men har hittills inte hittat något bra alternativ.

4. Hur tänker ni kring hållbarhet och ull?

Vi uppskattar att ullen är en ren naturprodukt, enkel att använda, hållbar över lång tid samt 100 % biologiskt nedbrytbar. Vi handlar så lokalt som möjligt, utan mellanhänder, och bereder ull från olika fårraser för att drar nytta av ullens många vackra olikheter. Ullfibrer ser väldigt olika ut och all ull har ett värde förutsatt att den används till rätt ändamål. Rätt ull på rätt plats gör det praktiska arbetet mer stimulerande och produkterna mer hållbara. Vi strävar mot att hålla ett så brett sortiment som möjligt både vad gäller fibergrovlak, ullkaraktärer och färger.

5. Om man vill väva av era garner, kan ni rekommendera dem till något särskilt?

Vi rekommenderar att väva med ull i både varp och inslag oavsett om man gör filter, tyg till beklädnad eller mattor. Att man går "utanför ramarna" och vågar blanda ullgarner med olika antal trådar och att väva vackra filter med vackra strukturer. I vårt sortiment hittar du ullgarn för olika ändamål samt vävnotor som vi tagit fram i samarbete med handvävare Elin Westlund i Långhed, Hälsingland.

Gotlands ullspinneri

1. Varifrån kommer ullen i ert garn? Land / region

Ullen för vår egen produktion kommer uteslutande från Gotland.

2. Var spinner ni garnerna?

Vi spinner våra garner själva. Gotlands Spinneri i Fardhem på Gotland.

3. Hur sker färgning? Vilket miljötänk finns här?

Vi handfärgar med Zenits färger. Vi följer deras rekommendationer och miljötänk.

4. Hur tänker ni kring hållbarhet och ull?

Vi har hela vår kedja i närområdet här på Gotland. Från producent av ull till sortering till tvätt och till produktion av garn. Det handlar om minimala transporter. Vi använder miljögodkänd spinnolja och tvättmedel.

5. Om man vill väva av era garner, kan ni rekommendera dem till något särskilt?

Våra garner är i huvudsak handstickningsgarner men har använts till pläddar och sjalar. En kund vävde tyg.

Kampes Spinneriprodukter AB

- 1. Varifrån kommer ullen i ert garn? Land / region**
Ullen vi använder är nästan uteslutande nya zeeländsk som vi köper från en grossist i Tyskland. Vi använder även grå och natursvart gotlandsull som till största delen kommer från norra Storbritanien.
- 2. Var spinner ni garnerna?**
I vårt eget spinneri i Ullervad utanför Mariestad.
- 3. Hur sker färgning? Vilket miljötänk finns här?**
Vi färgar inte själva utan det görs av ett färgeri i Kinna. För vår del finns inte möjlighet miljömässigt att göra detta själva utan vi anförtror en etablerad färgare.
- 4. Hur tänker ni kring hållbarhet och ull?**
Om ni menar hållbart i miljöhänseende så är ju ull i allra högsta grad förnybar råvara. Om ni menar fiberns hållbarhet gäller det att anpassa ullkvaliteten till användningsområde.
- 5. Om man vill väva av era garner, kan ni rekommendera dem till något särskilt?**
Vårt 2-tr ullgarn används med fördel till att väva pläddar, schalar och liknande. 1-tr används även det en del till detta men även till andra varianter av vävning.

Fabriksbutiken Kasthall

- 1. Varifrån kommer ullen i ert garn? Land / region**
Ullen kommer främst från Nya Zeeland och från ett antal europeiska länder.
  - 2. Var spinner ni garnerna?**
Ullgarnerna som säljs i fabriksbutiken spinns i länder inom EU och är rester från mattproduktionen i Kinna.
  - 3. Hur sker färgning? Vilket miljötänk finns här?**
De flesta ullgarner färgas på hanks eller kona i Sverige, oftast färgade med syrafärgämne men även andra färggrupper förekommer. En del garner kan vara färgade i tex Italien, Tyskland eller Tjeckien.
  - 4. Hur tänker ni kring hållbarhet och ull?**
Kasthall arbetar systematiskt med miljöfrågor genom att vara certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001:2015. Kasthall har sedan starten år 1889 arbetat med ull och gör det än. Ullen är en fantastisk fiber med dess naturligt goda tekniska egenskaper och dessutom är en helt förnybar naturfiber. I Kasthalls ansvarstagande ingår aspekter om etisk djurhållning, hållbara leverantörsled, transparens och spårbarhet.
  - 5. Om man vill väva av era garner, kan ni rekommendera dem till något särskilt?**
De flesta garner bygger på grova ullfibrer vilket lämpar sig mycket bra till att väva mattor av.
-

Ullcentrum Öland

Fotograf: Eva Trygger

1. Varifrån kommer ullen i ert garn?

Från Sverige. Vi samlar in från sydöstra landet, dvs Öland, Småland, Blekinge, samt nordöstra Skåne och sydöstra Östergötland.

2. Var spinner ni garnerna?

Vi spinner så nära vi kan, det mesta i Litauen och lite i Tyskland. De svenska spinnerier som finns har inte kapacitet för våra volymer.

3. Hur sker färgning? Vilket miljötänk finns här?

Vi färgar garner hos Garnfärgeriet i Kinna. Färgningen är en mild syrafärgning. Att färga ull och silke är milda färgningar i sig (jämfört med bomull och syntet/plast)

4. Hur tänker ni kring hållbarhet och ull?

Hållbarhet och miljö har varit företagets policy från början.

5. Om man vill väva av era garner, kan ni rekommendera dem till något särskilt?

Pläddar, faltar, sjalar och kraftigare kläde.
